

Prof. Dr. Helleke van den Braber

VU Amsterdam thans epicentrum van Europese filantropiestudies

Netwerk ERNOP kondigt
onderzoeksresultaten
'Philanthropy in Europe' aan

Door: Redactie WvF

24-02-2026

Wetenschap Bericht

Het European Research Network on Philanthropy (ERNOP) komt in maart met 'een uitgebreide, grensoverschrijdende inventarisatie van filantropische giften in heel Europa'. Dit heeft het aan de VU in Amsterdam gevestigde instituut bekend gemaakt. Centrale conclusie: Filantropie in Europa is belangrijk en veelzijdig, maar de zichtbaarheid ervan blijft structureel ongelijk verdeeld.

Volgens ERNOP betreft dit 'het meest uitgebreide vergelijkende overzicht dat momenteel beschikbaar is van filantropische giften in Europa'. Aan het onderzoek werkten vijftig onderzoekers mee – goed voor een dekking twintig Europese landen. Daarnaast is er een infrastructuur van Europese universiteiten die filantropische studies aanbieden. In Nederlands is dat onder meer het Instituut voor Cultuurwetenschappelijk Onderzoek van de Universiteit Utrecht, vertegenwoordigd door prof. dr. Helleke van den Braber.

De onderzoeksresultaten laten zien dat filantropie ‘een substantiële en diverse bijdrage’ levert aan Europese samenlevingen. Daarbij worden volgens de onderzoekers ook belangrijke structurele lacunes blootgelegd in de manier waarop deze activiteit wordt gemeten en begrepen.

Directeur Barry Hoolwerf van ERNOP: ‘In een tijd waarin Europese samenlevingen geconfronteerd worden met grote onzekerheid, wordt er steeds meer van particulier initiatief verwacht dat het bijdraagt aan het algemeen belang.’ Volgens hem is het niet goed mogelijk om de rol van filantropie op een verantwoorde manier bespreken zonder de omvang, structuur en beperkingen ervan te begrijpen.

Hij vervolgt: ‘Wat echter ontbreekt, is een gedeeld en duurzaam systeem om deze gegevens te begrijpen. Het versterken van de Europese infrastructuur voor filantropische data is essentieel voor een geïnformeerd publiek debat en een prudent beleid.’

Urgentie

Europese samenlevingen worstelen met geopolitieke instabiliteit, economische volatiliteit, democratische spanningen en veranderende publieke prioriteiten, zo lezen we in het persbericht. Hoewel overheden hebben gereageerd met aanzienlijke publieke investeringen, zijn de verwachtingen ten aanzien van particuliere initiatieven toegenomen.

Desondanks wordt filantropische activiteit in Europa nog steeds ongelijkmatig gedocumenteerd. Sommige landen beschikken over robuuste en representatieve datasystemen; andere onderzoeken zijn gebaseerd op gefragmenteerde enquêtes of gedeeltelijke schattingen. Verschillen tussen landen weerspiegelen vaak zowel verschillen in data-infrastructuur als verschillen in vrijgevigheid.

‘Philanthropy in Europe’ brengt daarom niet alleen het geven zelf in kaart, maar ook de kwaliteit, vergelijkbaarheid en transparantie van de achterliggende gegevens. De publicatie biedt analyses op landenniveau van individuele donaties, nalatenschappen, *corporate philanthropy*, schenkingen van stichtingen (uit een *endowment*) en onafhankelijke loterijen.

<https://ernop.eu/>

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in